

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEIT VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE IN 2017 IN DE GEMEENTE

Urk

Plaats : Urk
Gemeentenummer : 0184
Onderzoeksnummer : 292349
Datum onderzoek : 23 februari 2017
Datum vaststelling : 22 september 2017

INHOUDSOPGAVE

	VOORWOORD	5
1	INLEIDING	6
2	VVE IN DE GEMEENTE URK	8
3	CONCLUSIES.	19
4	REACTIE VAN DE GEMEENTE.	21

VOORWOORD

In de periode 2007-2012 heeft de Inspectie van het Onderwijs een landelijke bestandsopname uitgevoerd naar de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie (vve). Daarna is het signaalgestuurde toezicht op vve in werking getreden.

Het signaalgestuurde toezicht vve begon eind 2013 met het versturen van digitale vragenlijsten naar de 315 gemeenten. Voor de 37 grote gemeenten was er tot en met 2015 een apart monitortraject. Na de monitor zijn we ook in deze gemeenten gestart met het signaalgestuurd toezicht.

Op basis van een analyse van de digitale vragenlijsten is besloten om in gemeenten waar risico's ten aanzien van de uitvoering van de wettelijke vve-verplichtingen lijken te bestaan, een onderzoek uit te voeren. Het onderzoek in de gemeente Urk is uitgevoerd in 2017. Dit rapport beschrijft in hoeverre de gemeente Urk voldoet aan de eisen ten aanzien van vve en welke veranderingen hebben plaatsgevonden ten opzichte van de bestandsopname.

De hoofdinspecteur primair onderwijs en speciaal onderwijs,
Dr. A. Jonk

1 INLEIDING

Dit rapport is het verslag van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar het gemeentelijke beleid ten aanzien van voor- en vroegschoolse educatie (vve) in de gemeente Urk in 2017.

De aanleiding van het onderzoek is het mogelijk bestaan van risico's ten aanzien van het voldoen aan wettelijke eisen ten aanzien van voor- en vroegschoolse educatie in deze gemeente.

De basis van het onderzoek is een digitale vragenlijst die de gemeente heeft ingevuld. Wij hebben deze vragenlijst geverifieerd aan de hand van de aangeleverde documenten en de toelichting daarop in een gesprek met betrokkenen van de gemeente. Vervolgens hebben wij de eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de veranderingen ten opzichte van de bestandsopname in beeld gebracht.

Het signaalgestuurde toezicht op de vve-locaties maakt nog geen deel uit van dit onderzoek. Wij zijn na de zomer van 2015 gestart met het signaalgestuurde toezicht op vve op de locaties. De signalen van de GGD zijn leidend om te bepalen welke peuterspeelzalen en kinderdagverblijven met voorschoolse educatie worden bezocht.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van de beantwoorde digitale vragenlijst in relatie tot de bevindingen tijdens de bestandsopname,
- analyse van aanvullend opgevraagde informatie in relevante beleidsdocumenten van de gemeente,
- intern overleg met het team Kinderopvang over GGD-toezicht in de gemeente,
- een gesprek met de betrokken beleidsambtenaar over het vve-beleid van de gemeente,
- beoordeling van vve-beleid van de gemeente Urk.

Toezichtkader

Als basis voor de beoordeling gelden de beoordelingscriteria toezichtkader voor- en vroegschoolse educatie voor gemeenten, zoals die te vinden zijn op: www.onderwijsinspectie.nl > onderwijssectoren > voor- en vroegschoolse educatie.

Opbouw rapport

Hoofdstuk 2 geeft een beeld van het vve-beleid op gemeentelijk niveau. Daar wordt ingegaan op de ontwikkeling van de gemeente sinds de bestandsopname (paragraaf 2.1) en op de door de gemeente aangeleverde vve-documenten (paragraaf 2.2). Tenslotte geven wij in dit hoofdstuk een oordeel over het gemeentelijke vve-beleid (paragraaf 2.3). Hoofdstuk 3 bevat de conclusies over het vve-beleid in de gemeente Urk.

2 VVE IN DE GEMEENTE URK

De gemeente Urk heeft een digitale vragenlijst ingevuld. Op basis van de antwoorden hebben wij mogelijke risico's gesignaleerd ten aanzien van het voldoen aan wettelijke eisen betreffende voor- en vroegschoolse educatie.

De digitale vragenlijst levert informatie over:

- wel of geen afspraken van de gemeente met de schoolbesturen en de houders over de doelgroepdefinitie, toeleiding, doorgaande lijn en resultaatafspraken;
- het bereik;
- de veranderingen bij de aspecten ouderbeleid, integraal vve-programma, externe zorg en interne kwaliteitszorg.

De beoordeling van het gemeentelijke beleid is gebaseerd op de digitale vragenlijst, opgevraagde gemeentelijke beleidsdocumenten, eventuele aanvullende informatie en het gesprek met de gemeente (zie paragraaf 2.3).

Bij de beoordeling wordt gewerkt met een vierpuntsschaal:

1. *Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig.*
Deze kwalificatie geeft aan dat echt iets verbeterd dient te worden.
2. *Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn nodig*
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. *Voldoende*
4. *Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen.*
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat anderen hiervan kunnen leren.

2.1 Ontwikkeling van vve in de gemeente Urk sinds de bestandsopname

Tijdens het onderzoek ten behoeve van de bestandsopname van vve in 2012, werd duidelijk dat voor twee van de onderzochte indicatoren op gemeentelijk beleidsniveau in Urk voldoende zichtbaar was dat deze voldeden aan de verwachte kwaliteit.

De overige elf kenmerkende beleidspunten voor vve waren wel in ontwikkeling maar voldeden in het inspectieonderzoek nog niet aan de criteria die gelden om tot een voldoende oordeel te komen.

In de gemeente is na de bestandsopname een stuurgroep-vve samengesteld, die als taak had om het gemeentelijk beleid voor vve uit te werken. In deze

stuurgroep hadden de gemeente, een medewerker van JGZ, een vertegenwoordiging uit de voorschoolse locaties en uit de basisscholen met doelgroepkinderen zitting. Eens per drie maanden kwamen de leden van de stuurgroep bij elkaar, in ieder geval tot het voorjaar van 2017.

Bij het definitief maken van dit rapport (najaar 2017), meldde de gemeente dat recent een overleg is gestart om beleid te maken voor een Lokale Educatieve Agenda (LEA). Er zal in oktober 2017 een beleidsgroep worden gevormd waarin verschillende geledingen zullen samenwerken aan diverse onderdelen van de LEA in de gemeente Urk. De stuurgroep-vve wordt daarmee opgeheven. De taken die de stuurgroep-vve uitvoerde, zullen binnen de beleidsgroep op de agenda komen en vervolgens in werkgroepen. Het gemeentelijk beleidsdocument waarin deze nieuwe werkwijze is beschreven, zal korte tijd na het verschijnen van dit rapport door de gemeenteraad worden geaccordeerd, zo is de verwachting.

Het Peuter Advies Team (PAT), een werkgroep waarin het CJG als procescoördinator samen met de kinderopvang, peuterspeelzalen, het basisonderwijs en de gemeente al geruime tijd zorg draagt voor vroegtijdige signalering en interventies in de zorgen en de opvoeding rond jonge kinderen, zal onderdeel uitmaken van deze nieuwe werkwijze.

*De jeugdnota gemeente Urk 2013-2016 en de Beleidsnota VVE uit 2013 vermelden dat een intern begeleider is benoemd binnen de stichting peuterspeelzaal Urk (SPU) die taken heeft in de begeleiding en ondersteuning voor peuters. De taken en werkwijze van de intern begeleider zijn vastgelegd in een document van de Stichting Peuterspeelzaal Urk (SPU): *Werkwijze Interne Begeleiding*.*

Er is in de gemeente Urk één houder voor peuterspeelzaalwerk (SPU) die vve aanbiedt op een locatie aan De Slenk 1A. Daarnaast is er nog een plek waar vier kinderen met een doelgroepindicatie heen kunnen voor een vve-aanbod, namelijk in een samenwerkingsconstructie met stichting Triade (een zorginstelling in Flevoland) en SPU.

In de gemeente Urk zijn diverse ambtenaren in de afgelopen jaren actief geweest binnen het gemeentelijk vve-beleid hetgeen voor de continuering van de processen niet altijd effectief was. Het gesprek over de vragenlijst die is ingevuld, is gevoerd met een andere ambtenaar dan de huidige.

2.2 Lijst met de vve-documenten die de gemeente Urk heeft aangeleverd

- *Verslag VVE planperiode 2012-2016* Inhoudelijk, Stichting Peuterspeelzalen Urk
- Afsprakenkader OOGO Passend Onderwijs 2016-2017
- Besprekingsverslag Stuurgroep vve, 17 januari 2017
- Besprekingsverslag Stuurgroep vve, 28 november 2016
- notulen Stuurgroep vve, 8 september 2016
- Aanvraagformulier vve-groep
- Gegevens van het consultatiebureau over het bereik van kinderen in 2016
- *Werkwijze interne begeleiding*, Stichting Peuterspeelzaal Urk (SPU), december 2016
- Folder over werkzaamheden intern begeleider (bestemd voor ouders van kinderen peuterspeelzaal)
- Afspraken over registreren vve-kind, september 2016
- Ontwikkelingslijst Overdrachtsformulier, november 2014
- Beleidsnota *Voor- en Vroegschoolse Educatie, Focus op het Kind*, De spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen op Urk, 2013-2016, augustus 2013
- Afspraken t.a.v. een spraak/taal achterstand bij een kind vanuit het consultatie bureau, uit een overleg tussen de jeugdverpleegkundige en de intern begeleider van de peuterspeelzaal (februari 2012)
- Voorgesteld besluit aan College van Burgemeester en Wethouders, Financiering vve reformatorsch onderwijs, oktober 2016
- Beschikking subsidie Flevomeerbibliotheek te Urk, Boekenbas, augustus 2015
- Beschikking subsidie Flevomeerbibliotheek te Urk, Boekenpret, augustus 2015
- Subsidiebeschikking, vaststelling 2015 en afrekening 2017, Stichting Peuterspeelzaal Urk, zonder datum
- Subsidiebeschikking combigroep Triade, Stichting Peuterspeelzaal Urk, zonder datum
- Projectplan voorschools onderwijs (toeleidende activiteiten naar groep 1) Reformatorische scholen Urk, maart 2016

2.3 Het gemeentelijk vve-beleid

In deze paragraaf geven wij onze bevindingen weer over het gemeentelijke vve-beleid. Per domein is beschreven op welke punten wij het gemeentelijk beleid en uitvoering als voldoende ('3') beoordelen, waar nog verbeterpunten worden gezien, zowel zonder ('2') als met ('1') afspraken en op welke punten wij de

gemeente als een voorbeeld voor anderen zien ('4').

Wij baseren onze bevindingen op de uitkomsten van de verificatie van de digitale vragenlijst door middel van documentenanalyse en gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente. Waar de bevindingen van de inspectie afwijken van het beeld uit de digitale vragenlijst van de gemeente wordt dit vermeld en onderbouwd.

HET GEMEENTELIJK VVE-BELEID		1	2	3	4
1A1	Definitie doelgroepkind		•		
1A2	Bereik			•	
1A3	Toeleiding			•	
1A4	Ouders		•		
1A5	Integraal vve-programma		•		
1A6	Externe zorg			•	
1A7	Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen		•		
1A8	Doorgaande lijn			•	
1A9	Resultaten	•			
1B	Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau		•		
1C	Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau		•		

DE VVE-CONDITIES		1	2	3	4
2A	GGD-rapport			•	
2B	Gemeentelijk subsidiekader			•	

De inspectie publiceert jaarlijks ook een oordeel over het toezicht dat door de gemeenten op de kinderopvang en peuterspeelzalen wordt uitgevoerd. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl >onderwijssectoren > Kinderopvang.

Toelichting:

'1' Verbeterpunten met een afspraak

1a9 Resultaten

Evenals in het vorige rapport dat de inspectie van het onderwijs schreef over de kwaliteit van vve op Urk (in 2012), stellen we ook nu vast dat de gemeente Urk geen afspraken heeft over de wijze waarop zij de resultaatbepaling

voor vroegschoolse educatie realiseert. Om die reden is deze indicator een verbeterpunt waarbij we opnieuw een afspraak maken met de gemeente Urk (art. 167 WPO, lid 1b).

In de beleidsnota *Voor- en Vroegschoolse Educatie, Focus op het Kind* zijn weliswaar intenties beschreven over het vastleggen van een jaarlijkse evaluatie over de resultaten en de mogelijke effecten; de kwaliteit en kwantiteit van het vve aanbod met vve-ketenpartners. Meer dan drie jaar geleden, op 21 november 2013, hebben deze partners ook daadwerkelijk een samenwerkingsovereenkomst ondertekend in de gemeente Urk, maar over mogelijke resultaten van vve, zijn (nog) geen afspraken gemaakt, ook niet over de vroegschoolse educatie met de betrokken besturen. De gemeente geeft overigens aan dat resultaatbepaling voor vve in de gemeente Urk een onderdeel zal zijn voor de nieuwe beleidsperiode die in zal gaan vanaf oktober 2017.

'2' Verbeterpunten

1a1 Definitie doelgroepkind

In het beleidsdocument *Voor- en Vroegschoolse Educatie, Focus op het Kind*, is vastgelegd welke kinderen volgens de gemeente doelgroepkind zijn in het vve-beleid. De definitie luidt: "Doelgroepkinderen zijn kinderen met een taal-spraakachterstand." In het vervolg van de tekst is te lezen: *Een kind dat voldoet aan de landelijke criteria van de gewichtenregeling, maar bij wie op geen enkele manier zorgen zijn over de spraaktaalontwikkeling en bij wie ook geen verhoogd risico wordt ingeschat, hoeft op Urk niet te worden verwezen naar VVE.* De gemeente geeft desgevraagd aan dat op basis van de resultaten uit het Van Wiechen-onderzoek een vve-indicatie wordt afgegeven.

Onduidelijk is op grond waarvan de gemeente deze keuze heeft gemaakt en in hoeverre dit criterium voldoet in het gemeentelijk achterstandsbeleid.

In de werkwijze die het consultatiebureau hanteert, is 'het gewicht' van een kind *wel* betrokken in de toeleiding naar een taalgroep. In het aanvraagformulier voor een vve-taalgroep is de gewichtenregeling wel degelijk een punt van belang in de aanmelding of toeleiding naar een peutergroep met vve-aanbod. Omdat in deze beleidsdocumenten niet eenduidig is vastgelegd voor welke kinderen de gemeente Urk een vve-aanbod realiseert en omdat er niet helder is op grond waarvan de gemeente deze keuze heeft gemaakt, is deze indicator als een verbeterpunt aangemerkt.

1a4 Ouders

Er gebeurt binnen de verschillende (welzijns)organisaties en de bibliotheek wel van alles op het gebied van vergroten van de ouderbetrokkenheid, waar de gemeente eveneens subsidie aan verstrekt. Er zijn bijvoorbeeld initiatieven in de bibliotheek die betrekking hebben op het stimuleren van voorlezen door ouders. De beleidsnota *Focus op het kind* vermeldt de mogelijkheid voor ouders om per toerbeurt mee te draaien in een vve-groep met als doel ze te informeren over de vve-werkwijze. Ook de nieuwsbrief die ouders informeert over activiteiten die centraal staan binnen een thema wordt genoemd en, vanaf 2013-2014, de informatieve koffieochtenden, twee keer per seizoen, staan in deze nota. Bovendien is er, blijkens de verslaggeving, in de Stuurgroep vve aandacht voor de wijze waarop ouders (nog) meer betrokken kunnen worden bij de peuterspeelzaal.

Ondanks deze voorbeelden van positieve intenties, is het beleid op ouderbetrokkenheid in het gemeentelijk vve-beleid onvoldoende aantoonbaar. Waar het hier om gaat, is dat we verwachten dat de gemeente kan aantonen dat er een concrete en doelgerichte werkwijze is, die voor alle betrokkenen bij vve duidelijkheid verstrekt over de doelen die de gemeente wil nastreven in het realiseren van ouderbetrokkenheid. Met name gaat het hier om versterking van de ouderbetrokkenheid in de vve-locaties. Een dergelijk beleid hoort te zijn gebaseerd op de kenmerken van de ouderpopulatie waaruit de peuters afkomstig zijn. Vanuit deze kenmerken zijn de doelen geformuleerd. Omdat deze beleidsmatige uitgangspunten ontbreken en vooral de doelgerichtheid van het beleid niet helder is, merken we deze indicator als een verbeterpunt aan voor de gemeente Urk.

1a5 Integraal vve-programma

De gemeente Urk vermeldt in de beleidsnota *VVE Focus op het Kind*, dat er in de peuterspeelzaal een integraal en erkend vve-programma wordt ingezet. Onduidelijk is of er ook sprake is van een geëigende volgsystematiek, waarmee observaties mogelijk zijn om de relevante ontwikkelingsgebieden van de peuters geobjectiveerd in beeld te brengen. Er zijn in de Stuurgroep-vve wel diverse activiteiten afgesproken om dit te realiseren of te verbeteren, zo is in de verslaggeving vastgelegd. Bovendien vinden er ook observaties plaats die de intern begeleider in de peuterspeelzaal uitvoert bij de vve-geïndiceerde peuters. Of en in hoeverre deze observaties ook betrekking hebben op de planning, invulling en uitvoering van het vve-aanbod, is onduidelijk. Hierover zijn geen afspraken vastgelegd in het gemeentelijk beleid.

In het rapport dat de inspectie schreef in 2012 over de kwaliteit van vve in de gemeente Urk, werd al gewezen op het belang van een adequate volgsystematiek voor peuters. Alleen daarmee kan deze indicator van voldoende kwaliteit zijn. Omdat deze systematiek ontbreekt, geldt deze indicator als een verbeterpunt.

1a7 Interne kwaliteitszorg

De gemeente geeft aan afspraken te hebben met de voorschoolse instellingen over de wijze waarop zij werken aan kwaliteitsverbetering, evaluatie en borging. In de subsidiebeschikking is vastgelegd dat de voorschoolse instellingen zich dienen te verantwoorden over de besteding van deze middelen.

Er zijn echter geen afspraken vastgelegd over de wijze waarop de instellingen werken aan hun zorg voor kwaliteitsverbetering of –behoud. Dit geldt voor de voorschoolse organisaties maar ook voor de vroegschoolse. Evenals in 2012 is dit een verbeterpunt.

1b Coördinatie op gemeentelijk niveau

Het gemeentelijk vve-beleid gaat uit van een integrale aanpak met alle bij vve betrokken partijen, waarbij aansluiting is gezocht bij de bestaande praktijk. De beleidsnota *Focus op het kind* is vastgesteld in september 2013 en door de gemeenteraad geaccordeerd. Er is een overeenkomst door de besturen van de Urker scholen, de houder van één peuterspeelzaal, het Centrum voor Jeugd en Gezin, het consultatiebureau en de Jeugdgezondheidszorg en nog een aantal partijen.

Toch is onduidelijk wie welke taken vervuld en op welke wijze daarin wordt gecoördineerd en gestuurd. Met name vanwege dat laatste, merken we deze indicator aan als een verbeterpunt.

1c Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

Ook deze indicator achten we een verbeterpunt in het gemeentelijk beleid. Uit de verslaggeving van de Stuurgroep vve maken we op dat er incidenteel sprake is van evaluaties. Deze evaluaties zijn gerelateerd aan ontwikkelingen op de werkvloer en niet systematisch of voor vaste onderdelen. Op gemeentelijk niveau is dat evenmin het geval. Omdat er geen feitelijk zicht is op de wijze waarop de gemeente zelf systematisch evaluaties uitvoert en daarover, minimaal jaarlijks, rapporteert, merken we deze indicator opnieuw als een verbeterpunt aan.

'3' Voldoende

1a2 Bereik

We maken bij het beoordelen van het bereik een onderscheid tussen het aanbod (zijn er voldoende kindplaatsen) en het gerealiseerde bereik (zitten er voldoende doelgroepkinderen op een vve-plaats).

Wat betreft het aanbod: uit de landelijk beschikbare gegevens blijkt dat op Urk in 2009 121 leerlingen van 4 en 5 jaar waren met een leerlingengewicht. In 2012 waren er 107 leerlingen van 4 en 5 jaar oud met een leerlingengewicht. Dat betekent dat de gemeente in ieder geval voor 75% hiervan een plaats op een voorschoolse locatie beschikbaar moet hebben in haar vve-beleid. Per saldo betreft dat respectievelijk 90 vve-kindplaatsen en 88 vve-kindplaatsen voor doelgroepeuters. Gegevens uit latere jaren laten echter zien dat het aantal leerlingen met een leerlingengewicht, dalende is. Hoewel feitelijk onduidelijk is hoeveel kinderen volgens de eigen doelgroepdefinitie van de gemeente in aanmerking zouden (kunnen) komen voor vve, lijkt het aannemelijk dat ook hierin zich een daling aftekent.

Op de peuterspeelzaal die een vve-aanbod realiseert, zijn in ieder geval 24 plaatsen beschikbaar. In de vragenlijst geeft de gemeente aan dat zowel in 2015 als in 2016 deze 24 plaatsen daadwerkelijk werden ingenomen door doelgroepeuters. Daarnaast subsidieert de gemeente in een peuteropvang van een zorg-welzijnsorganisatie, die is gevestigd in het kindcentrum Urk, acht plaatsen ten behoeve van peuters met een zorgelijke (taal)ontwikkeling. Vier kinderen komen uit de reguliere vve-toeleiding, de andere vier zijn kinderen die in een zorginstelling opvang nodig hebben. De vier vve-kinderen zijn daarvoor ingeschreven op de vve-locatie van SPU. Daarnaast meldt de gemeente dat er twaalf zogenaamd 'flexibele' (extra) kindplaatsen beschikbaar zijn gedurende een aantal maanden per jaar (in 2015 en 2016 van oktober tot en met december en in 2017 vanaf januari tot een nader te bepalen tijdstip). Dat maakt dat het totaal aan kindplaatsen 40 bedraagt, zij het dat dit niet structureel is.

Hoe deze toekenning van extra kindplaatsen werkt, is overigens onduidelijk in de beleidsdocumentatie van de gemeente. Tegelijk blijkt overigens uit verslaggeving van de Stuurgroep vve (16 november 2016) dat er een wachtlijst is voor (tien) kinderen die in aanmerking komen voor een vve-plaats. De gemeente geeft desgevraagd aan dat wachtlijsten altijd vlot zijn weggewerkt. Er zijn geen kinderen in de gemeente met recht op een vve-aanbod, die dat niet kunnen krijgen, aldus de gemeente.

De ouderpopulatie in Urk kenmerkt zich als kritisch waar het gaat om het bezoek aan een consultatiebureau. Ongeveer 9% van de ouders met jonge kinderen in Urk verschijnt niet bij een oproep. Dat betekent dat verwijzing naar voorschoolse educatie voor een deel van de doelgroepkinderen niet kan slagen. Bovendien zijn ouders van doelgroepkinderen die wel verschijnen op het consultatiebureau vaak ook kritisch over een verwijzing naar of inschrijving van hun kind bij een peuterspeelzaal. Het consultatiebureau houdt zicht op deze gegevens en geeft die door aan de gemeente. Daarmee achten we het een blijvend punt van aandacht, al lijkt de gemeente wel voldoende zorg te dragen voor een zo volledig mogelijk bereik van doelgroepkinderen. Het gemeentelijk beleid kent overigens wel een duidelijke gerichtheid op de toeleiding naar een vve-locatie (meer daarover bij 1a3 Toeleiding).

Al met al stellen we vast dat er binnen de gemeente veel complicerende factoren zijn die belemmerend werken in een optimaal bereik van de doelgroepkinderen. Tegelijk stellen we vast dat de gemeente doet wat zij kan, wat de reden is dat we deze indicator als voldoende waarden.

1a3 Toeleiding

In de afspraken die zijn gemaakt met het consultatiebureau, is duidelijk hoe de gemeente Urk de toeleiding van doelgroepkinderen naar de peuterspeelzaal heeft geregeld.

Iedere peuter vanaf 21 maanden die op grond van de opleiding van ouders of op grond van een taalspraakachterstand een risico laat zien, wordt in het consultatiebureau verwezen naar vve. Dat gebeurt ook als ouders niet van plan zijn om deze verwijzing op te volgen. Bovendien vindt er een gesprek plaats met de ouders, waarin de reden van de verwijzing en een toelichting aan de orde komen. Een dergelijke verwijzing geldt in het consultatiebureau als een signalering waarop, bij volgende contacten, de jeugdverpleegkundige of logopediste terug zal komen. Dit gebeurt tot drie keer toe, tot het kind 3,3 jaar oud is.

De intern begeleider van SPU is contactpersoon en krijgt de informatie door betreffende geïndiceerde peuters die de vve-peuterspeelzaal bezoeken. Regelmatig is overleg tussen de logopediste, jeugdverpleegkundige en de intern begeleider over zorgpeuters. Dat gebeurt in ieder geval elke twee maanden in het Peuter Advies Team.

1a6 Externe zorg

De interne begeleider die haar taken vervult binnen de Stichting PSZ Urk,

onderhoudt de contacten met alle betrokkenen bij een doelgroeppeteur. Het gaat hier in ieder geval om contacten met het basisonderwijs, de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau en de logopediste. Ook voor andere partijen, indien die er zijn, is zij de contactpersoon. Te denken valt aan de huisarts, de fysiotherapeut en andere instellingen voor specialistische hulp. De informatie die wordt gedeeld in het PAT is hier van belang. Daarmee is een eenduidige zorgstructuur vastgelegd die voor alle partijen duidelijkheid biedt.

1a8 Doorgaande lijn

In het gemeentelijk beleid zijn afspraken gemaakt over een overdracht van kindgegevens uit de voor- naar de vroegschool. Voor doelgroepkinderen is de afspraak dat er een warme overdracht plaats vindt. In de gemeente Urk is hiervoor een specifiek overdrachtsformulier in gebruik (Peuterinzicht). De intern begeleider van de voorschoolse locatie van SPU vervult hier een taak. Om die reden heeft ook de zorg en begeleiding voor de doelgroepkinderen kenmerken van een doorgaande lijn.

Andere onderdelen van een doorgaande lijn in het vve-beleid ontbreken, zoals een doorgaande lijn in het vve-aanbod op de voor- en de vroegschool, het pedagogisch en educatief handelen, of het werken aan ouderparticipatie. Hier liggen nog mogelijkheden voor verdere ontwikkeling.

2a GGD-rapport

Uit de beschikbare gegevens (LRKP) blijkt dat de gemeente Urk heeft geregeld dat de (enige) vve-locatie jaarlijks door de GGD wordt beoordeeld. Ook de locatie van Triade (een welzijnsorganisatie), waar vier doelgroeppetters uit de reguliere speelzaal van SPU een vve-aanbod krijgen samen met nog vier peuters die specifieke zorgbehoeften hebben, heeft de GGD onlangs de voorwaarden voor vve gecontroleerd.

2b Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader

De gemeente verstrekt subsidie aan de stichting peuterspeelzaal Urk. Een deel van deze gelden is bestemd voor de zorgcombigroep Peuterspeelzaal/ Vuurtorengroep. Subsidies voor vve die de gemeente (heeft) verstrekt in de afgelopen jaren, zijn niet alleen bestemd geweest voor het peuterspeelzaalwerk van de stichting SPU.

De gemeente heeft, blijkens de aangereikte stukken, ook subsidies verstrekt aan vier scholen van het reformatorisch onderwijs om een voorschools gezinsgericht programma (Opstapje) te realiseren. Een en ander is in een projectplan van de

stichting Reformatorisch Basisonderwijs Urk vastgelegd en besproken in de stuurgroep vve. Het projectplan richt zich op de aansluiting van peuters op de basisschool en kent doelen voor ouder en kind. De gelden die hiermee zijn gemoeid, zijn overigens niet afkomstig uit de geormerkte vve-gelden, aldus de gemeente.

Verder is subsidie toegekend aan de lokale bibliotheek voor een tweetal gezinsgerichte projecten (Boekenbas en Boekenpret) en voor de peuterspeelzaalgroep ten behoeve van peuters met een zorgvraag (De Vuurtorengroep).

In deze beschikkingen is overigens onduidelijk *op welke wijze* de gemeente verwacht dat de gelden worden ingezet, conform de wet Kinderopvang en het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie.

'4' Voorbeeld voor anderen

Er zijn geen onderdelen in het vve-beleid van de gemeente Urk die in deze rapportage als een voorbeeld voor anderen kunnen gelden.

3 CONCLUSIES

De inspectie heeft op het niveau van de gemeente het beleid voor de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Urk beoordeeld. Dit vanwege mogelijke risico's ten aanzien van de uitvoering van wettelijke eisen betreffende voor- en vroegschoolse educatie.

Conclusies gemeentelijk vve-beleid

Uit de vragenlijsten en de beleidsgegevens die we van de gemeente hebben gekregen, bleek dat de gemeente Urk nog veel verbeterpunten heeft liggen in haar vve-beleid. Dit werd bevestigd in het gesprekken die we voerden en tijdens de analyse van de documenten.

Vergeleken met de laatste keer dat de inspectie de kwaliteit van het vve-beleid in de gemeente Urk beoordeelde, is er een licht verschil zichtbaar. Destijds (februari 2013) waren 1A5-*Integraal vve-programma* en 2A-*GGD-rapport* van voldoende kwaliteit en de overige elf indicatoren niet.

Van de dertien indicatoren die we inzetten bij de beoordeling van het vve-beleid, stellen we vast dat er nu zes indicatoren van voldoende kwaliteit zijn. De zeven overige indicatoren zijn dat niet, waarvan één indicator geldt als een dringend verbeterpunt voor de gemeente Urk (1A9). Dit was in 2013 eveneens het geval. De gemeente geeft echter aan dat resultaatafspraken voor vve binnenkort zullen zijn gemaakt.

De huidige stand van zaken is als volgt:

Verbeterafspraken

1A9 - Resultaten

Verbeterpunten

1A1 - Definitie doelgroepkind

1A4 - Ouders

1A5 - Integraal vve-programma

1A7 - Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen

1B - Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau

1C - Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

Voldoende oordelen

1A2 - Bereik

1A3 - Toeleiding

- 1A6 - Externe zorg
- 1A8 - Doorgaande lijn
- 2A - GGD-rapport
- 2B - Gemeentelijk subsidiekader

Voorbeelden voor anderen

In deze rapportage zijn deze niet aan de orde.

Vervolgafspraken:

Resultaatafspraken (1A9)

De gemeente Urk en de schoolbesturen hebben nog geen afspraken gemaakt over de te bereiken resultaten van vroegschoolse educatie.

Het is een wettelijke eis hierover afspraken te maken (art. 167 WPO, lid 1b). De inspectie spreekt daarom met de gemeente Urk af dat met ingang van 1 november 2017 resultaatafspraken zijn gemaakt en dat deze uiterlijk voor 1 januari 2018 naar de inspectie worden gestuurd.

4 REACTIE VAN DE GEMEENTE

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de voor en vroegschoolse educatie in de gemeente Urk.

Daarnaast hebben wij de gemeente gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van het vve-beleid.

Hieronder geeft de gemeente haar reactie:

Uit het rapport blijkt dat gemeente Urk sinds de bestandsopname in 2012 vooruitgang heeft geboekt wat betreft de kwaliteit van VVE. Tegelijkertijd is het ook duidelijk dat er nog steeds punten zijn die extra aandacht behoeven. In aanloop naar het definitieve rapport heeft de gemeente alvast, samen met alle VVE-partners, de eerste stappen gezet om tot verbetering te komen. Ook binnen de LEA, die na verwachting eind 2017 vastgesteld wordt door de gemeenteraad, neemt het VVE-beleid een belangrijke plek in.